

Kort om Fødevarestyrelsens Svindelstrategi 2021-2024

**April
2022**

Intro: Med den nye svindelstrategi fortsætter Fødevarestyrelsen indsatsen mod svindel på foder-, fødevare- og veterinærområdet. Indsatsen foregår på tværs af Fødevarestyrelsens fagenheder samt Kødkontrollen, Fødevarestyrelsens Laboratorium, Fødevareenhederne, Veterinærenhederne samt Veterinærrejsesholdet og Fødevarerejsesholdet.

Strategiens formål:

At sikre en systematisk koordinering af styrelsens indsats på tværs af enhederne, således at hele kæden fra jord til bord er dækket. Der udarbejdes indsatser for hhv. fødevare- og foderområdet samt for veterinærområdet. Strategien skal ud over en systematisk koordinering bidrage med redskaber til prioritering af, hvilke produkter og svindelkategorier, der skal fokuseres på. Da Fødevaresvindel er et internationalt fænomen, er det desuden en del af strategien, at Fødevarestyrelsen bidrager til det internationale samarbejde mod svindel på foder-, fødevare- og veterinærområdet.

Formål: *At mindske svindel på Fødevarestyrelsens område samt bidrage til det internationale samarbejde mod denne svindel*

Vi lykkes med dette, når

Den interne koordinering og videndeling har skabt en klar struktur og medført, at indsatser mod svindel ses som en integreret del af vores arbejde

Der gennemføres konkrete indsatser mod svindel, baseret på et rationelt og videnskabeligt grundlag

Baggrund

Med EU's *farm to fork*-strategi¹ og den seneste kontrolforordning (2017/625) er fødevarer svindel for alvor kommet på den europæiske dagsorden.

Som det fremgår af farm to fork-strategien udgør fødevarer svindel en trussel mod de etablerede fødevarer systemers bæredygtighed. Svindel med fødevarer fører desuden forbrugere bag lyset og forhindrer dem i at træffe informerede valg. Da svindel med fødevarer underminerer den fair konkurrence, udgør den internationale fødevarer svindel desuden en trussel mod EU's indre marked. EU-kommissionen ønsker derfor at optrappe kampen mod fødevarer svindel bl.a. ved at styrke kontrolmyndighedernes muligheder for at gribe ind over for svindel.

Den seneste kontrolforordning, som trådte i kraft i december 2019, indeholder derfor også en beskrivelse af medlemsstaternes forpligtelse på området.²

Definition af fødevarer svindel

I bekæmpelsen af svindel i hele fødevarer kæden, følger vi den europæiske definition af begrebet fødevarer svindel, som består af fire punkter, der skal være opfyldt:³

Overtrædelse af EU lovgivningen: Omfatter overtrædelser af en eller flere regler i EU's lovgivning på landbrugs- og fødevarer lovgivningen, som artikel 1 (2) i Kontrolforordningen 2017/625 referer til.

Bedrageri af kunderne: Indebærer, at kunder/forbrugere bliver ført bag lyset. Det kan fx omfatte tilsætning af farvestoffer eller ændring af mærkningsoplysninger, der skjuler produktets sande kvalitet eller ægthed. Vildledning kan også indebære en risiko for folkesundheden, såfremt allergene ingredienser ikke fremgår af deklARATIONEN.

Uberettiget fortjeneste: Overtrædelsen medfører en direkte eller indirekte økonomisk fordel for gerningsmanden.

Forsæt: Dette kriterium verificeres gennem en række faktorer, der giver stærk grund til at tro, at den manglende overholdelse af reglerne ikke er sket tilfældigt – fx, at erstatning af en ingrediens af høj kvalitet med en af lavere kvalitet, hvilket ofte indebærer en bevidst overtrædelse af reglerne.

Det er fortsat vigtigt at understrege, at incitamentet til svindel ikke kun er knyttet til fødevarer- og fodersvindel. Muligheden for en økonomisk fortjeneste ved at svindle i forbindelse med import, opdræt og omsætning af dyr og varer medfører, at der også er behov for en fokuseret indsats på veterinær området.

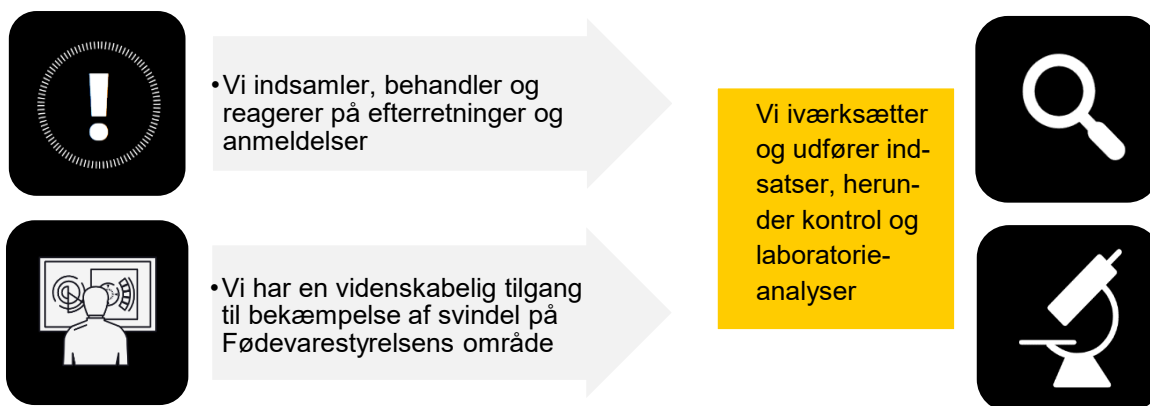
¹ https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:ea0f9f73-9ab2-11ea-9d2d-01aa75ed71a1.0023.02/DOC_1&format=PDF

² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/PDF/?uri=CELEX:32017R0625> Art. 9, stk. 2

³ https://ec.europa.eu/food/safety/food-fraud/what-does-it-mean_en

Strategiens tre pejlemærker:

1. Fødevarestyrelsen indsamler, behandler og reagerer på efterretninger og anmeldelser
2. Fødevarestyrelsen har en videnskabelig tilgang til bekæmpelse af svindel på Fødevarestyrelsens område
3. Fødevarestyrelsen iværksætter indsatser, herunder kontrol og laboratorieanalyser på baggrund af pejlemærke 1 og 2

Indsatser, der skal understøtte pejlemærkerne:

1: Samarbejde med eksterne aktører

2: Samarbejde på tværs af enhederne i FVST

3: Indspil til internationalt samarbejde

4: Mistankekontroller og autenticitetsanalyser

5: Nye regler trykprøves ift. risikoen for svindel

SBS vil fortsat i relevant omfang inddrage øvrige enheder i Fødevarestyrelsen. Gruppen inddrager ligeledes løbende relevante eksterne partnere som IFRO, DTU, KU, Skattestyrelsen, Toldstyrelsen, Landbrugsstyrelsen, Politiet, brancheorganisationer og NGO'er i sit arbejde.

Effekt:

At Fødevarestyrelsen ved strategiperiodens udløb har styrket sin indsats mod svindel på tværs af hele organisationen og derved bidrager til en fair konkurrence i hele fødevarekæden fra jord til bord, lige som det sikres, at forbrugerne har mulighed for at træffe informerede valg uden at risikere at blive taget ved næsen.

Evaluering

Efter udløbet af denne strategi skal der ske en evaluering, som munder ud i en rapport til direktionen. Rapportens anbefalinger vil dække hele Fødevarestyrelsens område og give anbefalinger til en fremtidig strategi til bekæmpelse af svindel.